

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► B **DIREKTIVA 98/26/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**
od 19. svibnja 1998.
o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira
(SL L 166, 11.6.1998., str. 45.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Direktiva 2009/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009.	L 146	37	10.6.2009.
► <u>M2</u>	Direktiva 2010/78/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010.	L 331	120	15.12.2010.
► <u>M3</u>	Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012.	L 201	1	27.7.2012.
► <u>M4</u>	Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014.	L 257	1	28.8.2014.
► <u>M5</u>	Direktiva (EU) 2019/879 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019.	L 150	296	7.6.2019.

Koju je ispravio:

- **C1** Ispravak, SL L 90166, 6.12.2023, str. 1 (2009/44/EZ)

▼B**DIREKTIVA 98/26/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA****od 19. svibnja 1998.****o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira**

ODJELJAK I.

PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Odredbe ove Direktive primjenjuju se na:

- (a) svaki sustav definiran člankom 2. točkom (a), koji je utvrđen zakonom države članice i koji posluje sa svim valutama, ►**M1** eurom ◀ ili drugim valutama koje se u sustavu preračunavaju jedna u drugu;
- (b) svakog sudionika u takvom sustavu;
- (c) kolateralno osiguranje dano u vezi sa:

— sudjelovanjem u sustavu, ili

▼M1

— poslovanjem središnjih banaka država članica ili Europske središnje banke u njihovoj funkciji središnjih banaka.

▼B*Članak 2.*

U smislu ove Smjernice:

- (a) „sustav” znači formalni sporazum:

▼M1

— među tri ili više sudionika – ne uključujući upravitelja tog sustava, mogućeg posrednika za namire, moguću glavnu stranku, moguću klirinšku kuću, mogućeg posrednog sudionika - sa zajedničkim pravilima i standardiziranim sporazumima o prijebodu, sa ili bez glavne stranke, ili o izvršenju naloga za prijenos među sudionicima,

▼B

— određen zakonom države članice kojega su odabrali sudionici; sudionici, međutim, mogu odabrati samo zakon države članice u kojoj najmanje jedan od njih ima svoje glavno sjedište, i

▼ M4

- koji je odabran, ne dovodeći u pitanje druge strože uvjete opće primjene koje propisuje nacionalno pravo, kao sustav te o kojem je država članica čije se pravo primjenjuje izvijestila Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržište kapitala, nakon što se ta država članica uvjerila u adekvatnost pravila sustava.

▼ B

Ovisno o uvjetima iz podstavka 1., država članica može odrediti kao sustav i takav formalni sporazum čiji se posao sastoji od izvršavanja naloga za prijenos koji su definirani u stavku 2. točki i. ali koji do određene granice izvršavaju i naloge koji se odnose na druge financijske instrumente, kada ta država članica smatra da je takvo određenje opravdano radi sistemskog rizika.

Država članica može također u pojedinačnom slučaju odrediti kao sustav formalni sporazum između dva sudionika, ne računajući mogućeg posrednika za namiru, moguću glavnu stranku, moguću klirinšku kuću ili mogućeg neizravnog sudionika, kada ta država članica smatra da je takvo određenje opravdano radi sistemskog rizika.

▼ M1

Sporazum sklopljen među interoperativnim sustavima ne čini sustav;

▼ B

- (b) „ustanova” znači:

▼ M1

- kreditnu instituciju kako je definirana u članku 4. stavku 1. Direktive 2006/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o osnivanju i obavljanju djelatnosti kreditnih institucija (preinaka)⁽¹⁾, uključujući institucije navedene u članku 2. te Direktive,

- investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata⁽²⁾, osim institucija iz njezinog članka 2. stavka 1.,

▼ B

- javna državna tijela i javna trgovačka društva, ili
- svako trgovačko društvo čije je glavno sjedište izvan Zajednice, a čije funkcije odgovaraju kreditnim ustanovama ili investicijskim trgovačkim društvima u Zajednici koje su definirane u alinejama 1. i 2.,

⁽¹⁾ SL L 177, 30.6.2006., str. 1.

⁽²⁾ SL L 145, 30.4.2004., str. 1.

▼ B

koje sudjeluje u sustavu i koje je odgovorno za podmirenje financijskih obveza koje proizlaze iz naloga za prijenos unutar tog sustava.

Ako se sustav nadzire u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i izvršava samo naloge za prijenos koji su definirani u stavku 2. točki i., kao i plaćanja koja proizlaze iz tih naloga, država članica može odlučiti da se trgovačka društva koja sudjeluju u tom sustavu i koja su odgovorna za podmirenje financijskih obveza koje proizlaze iz naloga za prijenos unutar sustava, mogu smatrati ustanovama pod uvjetom da se najmanje tri sudionika tog sustava nalaze u kategorijama o kojima je riječ u podstavku 1. i da je takva odluka opravdana radi sistemskog rizika;

▼ M5

- (c) „središnja druga ugovorna strana” znači središnja druga ugovorna strana kako je definirana u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) br. 648/2012;

▼ B

- (d) „posrednik za namire” znači subjekt koji otvara ustanovama i/ili glavnoj stranci koji sudjeluju u sustavima, račune namire preko kojih se namiruju nalozi za prijenos unutar sustava i, ovisno o slučaju, osigurava kredit tim ustanovama i/ili glavnim strankama za potrebe namire;
- (e) „klirinška kuća” znači subjekt koji je odgovoran za izračunavanje neto stanja ustanova, moguće glavne stranke i/ili mogućeg posrednika za namiru;

▼ M5

- (f) „sudionik” znači institucija, središnja druga ugovorna strana, posrednik za namiru, klirinška kuća, upravitelj sustava ili klirinški član središnje druge ugovorne strane koji ima odobrenje na temelju članka 17. Uredbe (EU) br. 648/2012;

▼ M1

- (g) „neizravni sudionik” znači institucija, glavna stranka, posrednik za namire, klirinška kuća ili upravitelj sustava u ugovornom odnosu sa sudionikom u sustavu koji izvršava naloge za prijenos, što posrednom sudioniku omogućuje prosljeđivanje naloga kroz sustav pod uvjetom da je upravitelju sustava neizravni sudionik poznat;
- (h) „vrijednosni papiri” znači svi instrumenti iz odjeljka C Priloga I. Direktivi 2004/39/EZ;

▼ B

- (i) „nalog za prijenos” znači:

▼ M1

— svaku uputu sudionika da se primatelju na raspolaganje stavi određen iznos novca knjiženjem na računima kreditne institucije, središnje banke, glavne stranke ili posrednika za namire ili svaku uputu iz koje proizlazi preuzimanje ili ispunjenje obveze plaćanja kako je definirana pravilima sustava, ili

▼ B

— nalog sudionika za prijenos prava na ili interesa u jamstvu ili vrijednosnim papirima knjiženjem u registar ili drugdje;

- (j) „stečajni postupak” znači svaka zajednička mjera utvrđena zakonom države članice ili treće zemlje, s ciljem likvidacije sudionika ili njegove reorganizacije pri čemu takva mjera sadrži obustavljanje ili uvođenje ograničenja na prijenose ili plaćanja;

- (k) „saldiranje” znači pretvaranje u jedno neto potraživanje ili jednu neto obvezu potraživanja i dugovanja koja proizlaze iz naloga za prijenos koje sudionik ili sudionici izdaju na ili primaju od jednog ili više drugih sudionika što dovodi do toga da se može imati samo neto potraživanje ili imati samo neto dugovanje;

▼ M1

- (l) „račun namire” znači račun kod središnje banke, posrednika za namire ili glavne stranke koji se koristi za držanje sredstava ili vrijednosnih papira te za namiru transakcija među sudionicima u sustavu;

- (m) „založni vrijednosni papiri” znači sva imovina koja se može unovčiti uključujući, bez ograničenja, financijske kolaterale iz članka 1. stavka 4. točke (a) Direktive 2002/47/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. lipnja 2002. o ugovorima o financijskom kolateralu⁽¹⁾ koja je pribavljena na temelju zaloga (uključujući i novac pribavljen na temelju zaloga), povratnom kupnjom ili sličnim sporazumom, ili na drugi način, a za potrebe zaštite prava i obveza koji mogu nastati u vezi sa sustavom, ili je pribavljena središnjim bankama država članica ili Europskoj središnjoj banci;

- (n) „► **C1** dan poslovanja ◀” uključuje i dnevne i noćne namire te obuhvaća sve događaje koji se dese tijekom poslovnog ciklusa sustava;

- (o) „interoperativni sustavi” znači jedan ili više sustava čiji su upravitelji međusobno sklopili sporazum koji obuhvaća izvršenje naloga za prijenos među sustavima;

⁽¹⁾ SL L 168, 27.6.2002., str. 43.

▼ M1

- (p) „upravitelj sustava” znači subjekt ili subjekti koji su pravno odgovorni za rad sustava. Upravitelj sustava također može biti posrednik za namire, glavna stranka ili klirinška kuća.

▼ B

ODJELJAK II.

SALDIRANJE I NALOZI ZA PRIJENOS

Članak 3.▼ M1

1. Nalozi za prijenos i saldiranje valjani su i obvezujući za treće osobe čak i u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad sudionikom pod uvjetom da su nalozi za prijenos u sustav ušli prije trenutka otvaranja stečajnog postupka kako je definiran u članku 6. stavku 1. Ovo se primjenjuje čak i u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad sudionikom (u dotičnom sustavu ili u interoperativnom sustavu) ili upraviteljem interoperativnog sustava koji nije sudionik.

Kada nalozi za prijenos u sustav uđu nakon trenutka otvaranja stečajnog postupka i izvrše se na ► C1 dan poslovanja ◀, kako je definiran pravilima sustava, tijekom kojeg dolazi do otvaranja takvog postupka, nalozi za prijenos su valjani i obvezujući za treće osobe samo ako upravitelj sustava može dokazati da u trenutku u kojem su dotični nalozi za prijenos postali neopozivi, nije znao niti je mogao znati za otvaranje takvog postupka.

▼ B

2. Nijedan zakon, odredba, pravilo ili uzanca o opoziva ugovora i transakcija koji su zaključeni prije trenutka otvaranja stečajnog postupka definiranog u članku 6. stavku 1. ne dovode do izravnjanja salda.

3. Trenutak ulaza naloga za prijenos u sustav definiraju pravila tog sustava. Ako su u nacionalnom zakonu koji regulira sustav navedeni uvjeti koji se odnose na trenutak ulaza, pravila sustava moraju biti u skladu s tim uvjetima.

▼ M1

4. U slučaju interoperativnih sustava, svaki sustav vlastitim pravilima utvrđuje trenutak ulaza u svoj sustav tako da, koliko je to moguće, osigura da pravila svih dotičnih interoperativnih sustava u ovom smislu budu međusobno usklađena. Osim ako nije izričito propisano pravilima svih uključenih interoperativnih sustava, na pravila jednog sustava o trenutku ulaza u sustav ne mogu utjecati pravila drugog sustava s kojim je interoperativan.

▼ M1*Članak 4.*

Države članice mogu propisati da otvaranje stečajnog postupka nad sudionikom ili upraviteljem interoperativnog sustava nije prepreka za korištenje raspoloživih sredstava ili vrijednosnih papira na računu za namiru tog sudionika za ispunjenje njegovih obveza u sustavu ili u nekom interoperativnom sustavu na ► C1 dan poslovanja ◀ koji je dan otvaranja stečajnog postupka. Države članice također mogu predvidjeti da se takav sudionikov kredit povezan sa sustavom koristi uz raspoložive, postojeće založne vrijednosne papire za ispunjenje obveza tog sudionika u sustavu ili u nekom interoperativnom sustavu.

▼ B*Članak 5.*

Nalog za prijenos ne mogu opozvati niti sudionik u sustavu niti treća strana od trenutka koji je definiran pravilima tog sustava.

▼ M1

U slučaju interoperativnih sustava, svaki sustav svojim pravilima utvrđuje trenutak neopozivosti tako da, koliko je to moguće, osigura da pravila svih dotičnih interoperativnih sustava u ovom smislu budu međusobno usklađena. Osim ako se pravilima svih interoperativnih sustava izričito ne odredi drukčije, na pravila o trenutku neopozivosti jednog sustava neće utjecati pravila drugih sustava s kojima je taj sustav interoperativan.

▼ B

ODJELJAK III.

ODREDBE KOJE SE ODNOSI NA STEČAJNI POSTUPAK

Članak 6.

1. U smislu ove Direktive, trenutak otvaranja stečajnog postupka je trenutak kada je odgovarajuće pravosudno ili upravno tijelo predalo svoje rješenje.

2. Nakon donošenja rješenja iz stavka 1., odgovarajuće pravosudno ili upravno tijelo odmah o tom rješenju obavješćuje odgovarajuće tijelo izabrano od strane njegove države članice.

▼ M2

3. Država članica iz stavka 2. odmah obavješćuje Europski odbor za sistemske rizike, ostale države članice i Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) (dalje u tekstu „ESMA”), osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ SL L 331, 15.12.2010., str. 84.

▼ M1*Članak 7.*

Stečajni postupak nema retroaktivne učinke na prava i obveze sudionika koje proizlaze iz ili su u vezi s njegovim sudjelovanjem u sustavu prije trenutka otvaranja postupka kako je definiran u članku 5. stavku 1. Ovo se između ostalog primjenjuje na prava i obveze sudionika u interoperativnom sustavu ili upravitelja interoperativnog sustava koji nije sudionik.

▼ B*Članak 8.*

U slučaju da je stečajni postupak protiv sudionika u sustavu u fazi otvaranja, prava i obveze koje proizlaze iz ili su u vezi sa sudjelovanjem tog sudionika određuju se zakonom koji regulira taj sustav.

ODJELJAK IV.

**ODVAJANJE PRAVA OVLAŠTENIKA KOLATERALNOG
OSIGURANJA OD UČINAKA INSOLVENTNOSTI NJEGOVOG
DAVATELJA**

▼ M1*Članak 9.*

1. Na prava upravitelja sustava ili sudionika na založne vrijednosne papire pribavljene u vezi sa sustavom ili interoperativnim sustavom te prava središnjih banaka država članica ili Europske središnje banke na pribavljene založne vrijednosne papire ne utječe otvaranje stečajnog postupka nad:

- (a) sudionikom (dotičnog sustava ili nekog interoperativnog sustava);
- (b) upraviteljem interoperativnog sustava koji nije sudionik;
- (c) osobom koja je druga ugovorna strana u odnosu sa središnjim bankama država članica ili Europskom središnjom bankom; ili
- (d) bilo kojom trećom osobom koja je pribavila založne vrijednosne papire.

Takvi se založni vrijednosni papiri mogu koristiti u svrhu ostvarenja prava radi kojih su pribavljeni.

▼ M3

Kada upravitelj sustava pruži kolateralno jamstvo upravitelju drugog sustava vezano uz sustav koji je u odnosu međudjelovanja, na prava upravitelja sustava pružatelja kolaterala na to kolateralno jamstvo ne smije utjecati stečajni postupak protiv upravitelja sustava primatelja.

▼ M1

2. Kada su vrijednosni papiri uključujući i prava na vrijednosne papire dani kao založni vrijednosni papiri sudionicima, upraviteljima sustava, središnjim bankama država članica ili Europskoj središnjoj banci kako je navedeno u stavku 1., a njihovo je pravo (ili pravo bilo kojeg punomoćnika, posrednika ili treće osobe koji ih zastupaju) na vrijednosne papire valjano upisano u registru, na računu ili u središnjem repozitoriju koji se nalazi u državi članici, na prava tih subjekata kao

▼ M1

imatelja založnih vrijednosnih papira primjenjuje se pravo te države članice.

▼ B

ODJELJAK V.

ZAVRŠNE ODREDBE**▼ M1***Članak 10.***▼ M2**

1. Države članice određuju sustave i operatere dotičnih sustava koji se uključuju u opseg ove Direktive i o njima, kao i o nadležnim tijelima koja su odabrana u skladu s člankom 6. stavkom 2., obavješćuje ESMU. ESMA objavljuje te informacije na svojoj internetskoj stranici.

▼ M1

Upravitelj sustava državi članici navodi čije se pravo primjenjuje te navodi sudionike sustava uključujući i eventualne posredne sudionike i promjene u vezi s istima.

Uz navode iz drugog podstavka, države članice za sustave koji su u njihovoj nadležnosti mogu uvesti nadzor i obvezu odobravanja.

Sve osobe s opravdanim interesom na njihov zahtjev institucija izvještava o sustavima u kojima sudjeluje te daje informacije o glavnim pravilima kojima se uređuje rad tog sustava.

2. Sustavi koji su nastali prije stupanja na snagu nacionalnih uredbi za provedbu Direktive 2009/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o izmjeni Direktive 98/26/EZ o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira i Direktive 2002/47/EZ o ugovorima o financijskom kolateralu s obzirom na povezane sustave i kreditna potraživanja ⁽¹⁾ za potrebe ove Direktive i dalje postoje.

Nalog za prijenos koji u sustav uđe prije stupanja na snagu nacionalnih odredbi za provedbu Direktive 2009/44/EZ, ali se namiri poslije toga, za potrebe ove Direktive smatra se nalogom za prijenos.

▼ M2*Članak 10.a*

1. Nadležna tijela surađuju s ESMOM za potrebe ove Direktive, u skladu s Uredbom (EU) br. 1095/2010.

2. Nadležna tijela osiguravaju ESMI, bez odlaganja, sve informacije koje su joj potrebne za izvršavanje njenih dužnosti, u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

⁽¹⁾ SL L 146, 10.6.2009., str. 37.

▼ B*Članak 11.*

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 11. prosinca 1999. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva. U toj komunikaciji države članice dostavljaju tablicu usklađenosti koja prikazuje nacionalne odredbe koje postoje ili se uvode u odnosu na svaki članak ove Direktive.

▼ M4

3. Do 18. ožujka 2015. države članice donose i objavljuju te dostavljaju Komisiji potrebne mjere za usklađivanje s člankom 2. točkom (a) prvim podstavkom trećom alinejom.

▼ B*Članak 12.*

Najkasnije u roku tri godine od dana navedenog u članku 11. stavku 1., Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Direktive, zajedno s prijedlozima za njezinu reviziju tamo gdje je potrebno.

▼ M5*Članak 12.a*

Komisija do 28. lipnja 2021. preispituje kako države članice primjenjuju ovu Direktivu na svoje domaće institucije koje izravno sudjeluju u sustavima uređenima pravom treće zemlje te na kolateralno osiguranje predviđeno u vezi sa sudjelovanjem u takvim sustavima. Komisija posebno procjenjuje potrebu za dodatnim izmjenama ove Direktive u pogledu sustava uređenih pravom treće zemlje. Komisija podnosi izvješće o tome Europskom parlamentu i Vijeću te uz njega prilaže, prema potrebi, prijedloge za reviziju ove Direktive.

▼ B*Članak 13.*

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Članak 14.

Ova Direktiva je upućena državama članicama.